

wyborcza

300 trudnych śmieci

Zeszyt 2
od 0 do Ż

Sprawdź,
gdzie
wyrzucić:

- odzież
- szklanki
- termos
- zabawki

JAKUB PORZYCKI / AGENCIA GAZETA

WIECIEŻ INFORMACJA NA WWW.KWEST-PLASTIC.COM

Odzież Jeśli jest zużyta, dziurawa, poplamiona, wyrzucamy ją do czarnego pojemnika na odpady zmieszane. Jeśli jednak pozbywamy się ubrań, bo np. zmienił się nam rozmiar lub gust, powinniśmy sprawdzić, jak w naszej gminie prowadzone są zbiórki odzieży. W niektórych miastach wciąż znajdziemy specjalne kontenery, w niektórych, np. w Krakowie przyjmowana jest przez MPO wprost z domu, po umówieniu się na konkretny termin (później jest przekazywana PCK). Zbiórki organizuje też wiele organizacji charytatywnych i Kościołów.

Obierki po owocach i warzywach Wszystkie one powinny trafić do pojemnika brązowego na bioodpady.

Obrazy Większość traktujemy jako odpady wielkogabarytowe. Należy je odwieźć do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

Dobra praktyka:

- jeśli obraz jest niewielki i ma plastikową ramę, można ją oddzielić i wrzucić do pojemnika żółtego na odpady zmieszane. Zarówno płótno, rami drewniane, jak i szybka trafią do odpadów zmieszanych (takie szkło nie jest poddawane recyklingowi).

Odchody zwierząt Odchody zwierząt powinny trafić do pojemnika czarnego, czyli do odpadów zmieszanych.

Ogryzki po owocach i warzywach Wszystkie one powinny trafić do pojemnika brązowego na bioodpady.

Okulary Połamane oprawki okularów (w tym przeciwsłonecznych) i porysowane szkła okularów jako odpad powinny trafić do zmieszanych, czyli do czarnego pojemnika.

Dobra praktyka:

- Oprawki w dobrym stanie są zbierane przez fundacje, które wysyłają je do krajów rozwijających się np. w Afryce i Azji, których mieszkańców nie stać na kupno nowych. Zajmuje się tym m.in. fundacja Okuliści dla Afryki (można je również wysłać pocztą).
- Niektórzy optycy udostępniają w swoich zakładach pojemniki na zużyte okulary i oprawki, z których potem mogą skorzystać osoby potrzebujące.

**Oleje, oliwy
po smażeniu**

Należy przelać do słoika i zawieźć do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Stamtąd płyny odbierają firmy specjalizujące się w rafinacji zużytego oleju.

Ważne:

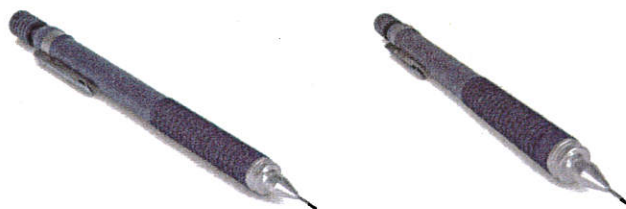
- Nie wylewajmy oleju do zlewu lub toalety! Zatykają rury kanalizacyjne.

Ołówki

Drewniane powinny trafić do odpadów zmieszanych (czarny pojemnik). Trafią potem do spalarni odpadów. Plastikowe należy potraktować tak jak długopisy – wyrzucamy je do pojemnika żółtego na surowce wtórne (metal, plastik).

Dobra praktyka:

- Wyjmujemy wkład i oddzielnie wrzucamy go do tego samego pojemnika.

**Opakowania
po karmie
dla zwierząt**

Opróżnione puszki, worki i saszetki powinny trafić do żółtego pojemnika na surowce wtórne (metal, plastik).

Opony

Przywozimy do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, przyjmują je też niektóre zakłady po sezonowej wymianie opon. W niektórych miastach są jednak ograniczenia co do wielkości przyjmowanych opon.

Ości i kawałki ryb

Jak wszystkie odpady odzwierzęce powinny trafić do pojemnika czarnego na odpady zmieszane. Nie wyrzucamy ich do bioodpadów.

Ostrzałka do noży

Jeśli cała jest wykonana z metalu lub metalu i plastiku powinna trafić do pojemnika żółtego na surowce wtórne (metal, plastik). Jeśli jest kamienna, to wyrzucamy ją do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.

Pałeczki drewniane do potraw	Wyrzucamy je do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.	●
Papier do pieczenia, śniadaniowy, woskowany	Powinien trafić do odpadów zmieszanych, czyli do pojemnika czarnego.	●
Papier mokry	Wyrzucamy do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.	●
Papier (sreberko) po maśle	Wyrzucamy do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.	●
Papier z niszczarki	Wyrzucamy do pojemnika niebieskiego na papier i makulaturę.	●
Papierki po cuklerkach	Wyrzucamy je do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.	●
Papierosy opakowania	Paczki po papierosach powinniśmy podzielić na kilka części. Folia powinna trafić do żółtego pojemnika na surowce wtórne (metal, plastik), kartonik zaś do niebieskiego na papier i makulaturę.	● ●
Paragony	Drukowane są na papierze innym niż ten poddawany recyklingowi, mogą też zafarbować inne materiały. Wyrzucamy je do pojemnika czarnego na odpady zmieszane, nic się jednak nie stanie, jeśli wrzucimy je do pojemnika niebieskiego na papier i tekturę. W stercie gazet i innych papierów paragon nie wpłynie negatywnie na odzysk materiałów, problem pojawiłby się dopiero wtedy, gdyby w niebieskim pojemniku pojawiły się same paragony.	●
Parasol	W zależności od rozmiaru powinien trafić do pojemnika czarnego na odpady zmieszane (mała parasolka) albo do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (duże parasole plażowe albo parasole z ogródków kawiarnianych).	● ●
Parkiet i panele	Powinny trafić do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.	●
Paski skórzane, materiałowe	Podobnie jak inne elementy odzieży wyrzucamy do pojemnika czarnego na odpady zmieszane. Jeśli jednak są dobrej jakości, warto sprawdzić, czy nie są przyjmowane przy okazji zbiórek odzieży. W niektórych gminach są specjalne kontenery na odzież, cykliczne zbiórki organizują też Kościoły i różnego rodzaju organizacje i stowarzyszenia. W niektórych miastach odzież przyjmowana jest też przez MPO wprost z domu, po umówieniu się na konkretny termin (później jest przekazywana PCK). Wcześniej należy jednak sprawdzić, czy dana organizacja na pewno paski w ramach zbiórki przyjmuje.	● ●

Dobra praktyka:

- Zniszczony pasek można podzielić na elementy. Metalową klamrę należy wyrzucić do pojemnika żółtego na surowce wtórne (metal, plastik), a pozostałą część do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.

Patelnie	Podobnie jak inne metalowe sprzęty kuchenne, niezależnie od stopnia ich zużycia, wyrzucamy do pojemnika żółtego na surowce wtórne (metal, plastik).	
Patyczki do uszu	Powinny trafić do odpadów zmieszanych, czyli do pojemnika czarnego.	

Ważne

- Od 2021 r. wejdzie w życie dyrektywa Unii Europejskiej zakazująca używania plastikowych patyczków do uszu.

Patyczki po lodach	Drewniane wyrzucamy do pojemnika czarnego na odpady zmieszane, a plastikowe do pojemnika żółtego na surowce wtórne.	
Paznokcie	Nie wyrzucamy ich ani do toalety, ani razem z bioodpadami. Powinny trafić do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.	
Pendrive'y, powerbanki	To elektroodpady. Wyrzucamy je w punktach selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, przyjmuje je także część sklepów ze sprzętem RTV i AGD (niekoniecznie za darmo). W niektórych miastach, np. Krakowie, odbierane są też z domu przez tzw. Elektrobrygadę na Telefon.	
Pędzle malarskie	Niezależnie od materiału, z jakiego są wykonane (drewno, plastik, włosie), powinny trafić do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.	
Pieczywo	Wyrzucamy do pojemnika brązowego na bioodpady.	
Pieluchy	Wyrzucamy do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.	
Płki do siatkówki, koszykówki	Wyrzucamy do pojemnika czarnego na odpady zmieszane. Wcześniej postaramy się wypuścić z nich całkowicie powietrze.	

PAPIER

SZKŁO

BIO

METALE I TWORZYWA SZTUCZNE

ODPADY ZMIESZANE

INNE

Pióra ptasie	Wyrzucamy do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.	●
Piórniki	Można je najpierw spróbować przekazać organizacji charytatywnej, która je ponownie wykorzysta. Jeśli są jednak zniszczone, to powinny trafić do pojemnika czarnego na odpady zmieszane. Piórniki metalowe wyrzucamy do pojemnika żółtego na surowce wtórne (metal, plastik).	● ● ●
Planszówki (gry planszowe)	Opakowania i plansze wykonane z tektury powinniśmy wyrzucić do pojemnika niebieskiego na papier i tekturę. Jeśli są wykonane z kilku materiałów (plastik i tektura), wyrzucamy je do pojemnika czarnego na odpady zmieszane. Pionki plastikowe i metalowe oraz kostkę do gry wyrzucamy do pojemnika żółtego na surowce wtórne (plastik, metal).	● ● ●
Plastry	Wyrzucamy do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.	●
Plecaki, torebki	Można je najpierw spróbować przekazać organizacji charytatywnej, która je ponownie wykorzysta. Jeśli są jednak zniszczone, to w zależności od rozmiaru powinny trafić do pojemnika czarnego na odpady zmieszane (małe torebki i plecaki) albo do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (plecaki górskie ze stelażem).	● ●

Dobra praktyka:

- Jeśli w torebce czy plecaku mamy elementy metalowe (np. łańcuszki, zapinki), możemy je oderwać i wrzucić do pojemnika żółtego. Reszta powinna trafić do odpadów zmieszanych.

Pluszowe misie i zabawki	Wyrzucamy do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.	●
Płyty CD, DVD i Blu-Ray	Są elektroodpadami. Wyrzucamy je w punktach selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, przyjmuje je także część sklepów ze sprzętem RTV i AGD (niekiedy za darmo). W niektórych miastach odbierane są też z domu przez specjalistyczne ekipy.	●
Płyty winylowe	Jeśli są połamane, zostaną potraktowane jako odpad komunalny, a więc powinny trafić do pojemnika czarnego na zmieszane odpady.	●

Dobra praktyka:

- Warto najpierw spróbować płyty winylowe oddać kolekcjonerom, można je wystawić w internecie w ogłoszeniu albo oddać do małej lokalnej biblioteki.

Podkładka pod myszkę	Powinna trafić do odpadów zmieszanych, czyli do pojemnika czarnego.	●
Podpaski	Wyrzucamy do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.	●

Ważne:

- Nie wrzucamy ich do toalety!

Pojemnik po bitej śmietanie w sprayu	Podobnie jak inne produkty w takich opakowaniach, np. dezodorant czy lakier do włosów, pojemnik po bitej śmietanie traktowany jest jako odpad niebezpieczny. Jako taki powinien zostać wyrzucony w punkcie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.	●
Popcorn	Wyrzucamy do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.	●
Pościel, poduszki, koce	Zniszczone wyrzucamy do czarnego pojemnika na odpady zmieszane. Jeśli są w dobrym stanie możemy przekazać je w ramach różnego rodzaju zbiórek odzieży. W niektórych miastach wciąż znajdziemy specjalne kontenery na ubrania, w innych odzież przyjmowana jest przez MPO wprost z domu. Zbiórki organizuje też wiele organizacji charytatywnych i Kościołów.	● ●
Prezerwatywy	Wyrzucamy (wraz z saszetką) do pojemnika czarnego na odpady zmieszane. Teksturowe opakowanie zbiorcze należy wyrzucić do pojemnika niebieskiego na papier i tekturę.	● ●

Ważne:

- Nie wrzucamy zużytych prezerwatyw do toalety!

Przyprawy	Same resztki przypraw powinny trafić do pojemnika czarnego na odpady zmieszane, z kolei saszetki, w których je przechowywaliśmy, dokładnie opróżnimy i wrzucamy do pojemnika żółtego na surowce wtórne.	● ●
Pudełka po lodach	Wyrzucamy do pojemnika żółtego na surowce wtórne (metal, plastik). Wcześniej należy dokładnie opróżnić opakowanie. Mycie go nie jest konieczne.	●
Puszki po napojach	Wyrzucamy do pojemnika żółtego na surowce wtórne.	●

Puszki po konserwach albo orzeszkach solonych	Staramy się dokładnie opróżnić z resztek jedzenia (nie myjemy), a następnie wyrzucamy do pojemnika żółtego na surowce wtórne. Jeśli są bardzo zabrudzone np. olejem po tuńczyku (i mogłyby zanieczyścić inne odpady), wówczas wyrzucamy je do pojemnika czarnego na odpady zmieszane. Jeśli wieczko jest plastikowe, wyrzucamy je osobno do pojemnika żółtego na surowce wtórne.	
Radioodbiorniki	Zostaną potraktowane jako elektroodpady, czyli trafiają do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Elektroodpady odbierają też od swoich klientów niektóre markety z elektroniką, ale nie wszystkie robią to zawsze chętnie i bezpłatnie. Są miasta, które organizują tzw. elektrobrygady. Można do nich zadzwonić i umówić się na odbiór elektroodpadów z domu.	
Ramki na zdjęcia	W zależności od rozmiaru i tego, z czego są wykonane, powinny trafić: <ul style="list-style-type: none"> • do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, jeśli ramka jest dużych rozmiarów, • do żółtego pojemnika na surowce wtórne, jeśli jest z plastiku albo metalu i jest niewielkich rozmiarów, • potłuczone szkło powinno trafić do czarnego pojemnika z odpadami zmieszanymi, • drewniana ramka po zdjęciach albo z obrazu powinna trafić do odpadów zmieszanych, czyli czarnego pojemnika. 	
Recepturki	Z racji rozmiarów wyrzucamy do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.	
Remont	Odpady, które zostały nam po remoncie mieszkania (w tym styropian), należy odwieźć do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Warto przed rozpoczęciem remontu zadbać o to, aby wykonawca wziął na siebie utylizację odpadów.	
Resztki jedzenia / przeterminowane jedzenie	<ul style="list-style-type: none"> • Ważne, aby do bioodpadów (brązowy pojemnik) NIE WRZUCAĆ zepsutego mięsa, ryb, skorup po owocach morza, resztek morskich żyjątek, kości i ości oraz tłuszczu, a także słodyczy i czekolady. Tego typu odpady (w tym np. sałatki z mięsem albo śledziami i majonezem, stara kanapka z mięsem albo masłem czy ciasto) powinny trafić do odpadów zmieszanych, czyli do pojemnika czarnego. Odpadem typu bio nie jest też ser, ani biały, ani żółty. Powinien on trafić do odpadów zmieszanych. • Do bio wyrzucamy za to wszystkie odpady organiczne pochodzenia roślinnego, które można poddać kompostowaniu, w tym owoce i warzywa, a także cięte kwiaty i liście z kwiatów doniczkowych. • Do pojemnika na bio trafiają też skorupki jajek (ale nie same jajka i potrawy na ich bazie!) oraz skorupy po orzechach. • Ważne, aby do pojemnika na bio nie wyrzucać ziemi i gruzu. • Mąkę z ciasta, kaszę i ryż albo resztki bułki tartej z panierowania kotletów można wrzucić do bio (brązowy pojemnik). Tam też można wyrzucić resztki chleba. • Niestety, wielu mieszkańców miast wylewa resztki jedzenia (np. zepsutą zupę z makaronem) do toalet. To powoduje, że zapychają się rury i sita kanalizacyjne. Przez to też m.in. w kanałach miejskich rozmnażają się szczury. 	

Dobra praktyka:

- Pierogi z mięsem albo z serem należy wyrzucić do odpadów zmieszanych (czarny pojemnik), ale już te z borówkami (jagodami) albo truskawkami można wyrzucić do bio (brązowy pojemnik).

Ręczniki papierowe

Powinny trafić tak jak wszystkie tego typu zabrudzone odpady do czarnego pojemnika, czyli odpadów zmieszanych.

Ważne:

- Nie wrzucamy ich do toalety!

Rękawiczki gumowe

Wyrzucamy do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.

Rękawiczki skórzane

Wyrzucamy do pojemnika czarnego na odpady zmieszane. Niezależnie od materiału, z jakiego wykonane są rękawiczki, traktujemy je jak stare ubrania.

Dobra praktyka:

- Jeśli tylko wyszły z mody, ale nadają się do użytku, sprawdźmy, czy nie są przyjmowane w różnego rodzaju zbiórkach odzieży. W niektórych gminach są specjalne kontenery na odzież, cykliczne zbiórki organizują też Kościoły i różnego rodzaju organizacje i stowarzyszenia.

Rolka po papierze toaletowym

Powinna trafić do makulatury, czyli do pojemnika niebieskiego.

Rozpuszczalniki i kwasy

To odpady niebezpieczne. Powinny więc trafić do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.

PAPIER

SZKŁO

BIO

METALE I TWORZYWA SZTUCZNE

ODPADY ZMIESZANE

INNE

Segregatory

Powinny trafić do czarnego pojemnika na odpady zmieszane. Wcześniej opróżniamy je z foliowych koszulek i kartek, które wrzucamy oddzielnie do pojemnika żółtego na surowce wtórne (folia) i niebieskiego na papier (kartki).

Dobra praktyka:

- Można oderwać metalową część i wrzucić ją do pojemnika żółtego na surowce wtórne.

Sery	Zarówno sery żółte, pleśniowe, jak i białe są odpadem odzwierzęcym, dlatego powinny trafić do pojemnika czarnego na zmieszane. Nie wyrzucamy ich do pojemnika brązowego na bioodpady!	
Sierść	Pozostałości po czesaniu naszych zwierzaków powinny trafić do czarnego pojemnika na odpady zmieszane.	
Skorupki jajek	Powinny trafić do pojemnika brązowego na bioodpady.	
Skorupki orzechów, pestki i rodzynki	Wyrzucamy do brązowego pojemnika na bioodpady.	
Skorupki, muszle, pancerzyki i resztki po owocach morza	Jak wszystkie odpady odzwierzęce powinny trafić do pojemnika czarnego na odpady zmieszane. Nie wyrzucamy ich do bioodpadów.	
Skórki z cytrusów	Wyrzucamy do brązowego pojemnika na bioodpady.	
Słoiki	Należy opróżnić i wyrzucić do zielonego pojemnika na szkło. Mycie nie jest potrzebne (jeśli nie chcemy marnować wody, a słoik wymaga starannego szorowania i jest pełen zaschniętych resztek, można wyrzucić go do pojemnika czarnego na odpady zmieszane). Etykietę możemy zerwać i wrzucić do pojemnika czarnego na odpady zmieszane, ale nie jest to konieczne (nie jest ona uznawana za zanieczyszczenie szkła). Zakrętkę słoika wrzucamy oddzielnie do pojemnika żółtego na surowce wtórne (metal, plastik).	
Słoiki papierowe	Powinny trafić do czarnego pojemnika na odpady zmieszane.	
Słoiki plastikowe	Powinny trafić do żółtego pojemnika na surowce wtórne (metal, plastik).	

Ważne:

- Od 2021 r. wejdzie w życie dyrektywa Unii Europejskiej zakazująca ich używania.

Słuchawki	To elektroodpady. Wyrzucamy je w punktach selektywnej zbiórki odpadów komunalnych, przyjmuje je także część sklepów ze sprzętem RTV i AGD (niekoniecznie za darmo).	●
Smycze reklamowe, na identyfikatory	Powinny trafić do czarnego pojemnika na odpady zmieszane.	●
Soczewki kontaktowe	Powinny trafić do czarnego pojemnika na odpady zmieszane. Plastikowe opakowanie na soczewki powinny trafić do żółtego pojemnika na surowce wtórne. Ważne jednak, aby wcześniej opróżnić je z płynu do soczewek.	● ●
Sreberko po czekoladzie	Wyrzucamy do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.	●
Stroje kąpielowe	Podobnie jak bieliznę wyrzucamy do pojemnika czarnego na odpady zmieszane, szczególnie jeśli są uszkodzone lub znoszone. Nie ma znaczenia, z jakiego są wykonane materiału. Jeśli jednak są w dobrym stanie, a pozbywamy się ich, bo np. zmienił się nasz rozmiar, warto sprawdzić, czy nie są przyjmowane w różnego rodzaju zbiórkach odzieży. W niektórych gminach są specjalne kontenery na odzież, cykliczne zbiórki organizują też Kościoły i różnego rodzaju organizacje i stowarzyszenia. W niektórych miastach odzież przyjmowana jest też przez MPO wprost z domu, po umówieniu się na konkretny termin (później jest przekazywana PCK). Wcześniej należy jednak sprawdzić, czy dana organizacja stroje kąpielowe w ogóle przyjmuje.	● ●
Strzykawki	Są odpadem niebezpiecznym i jako taki powinny być wyrzucone w punkcie selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Apteki nie zgodziły się na ich przyjmowanie.	●
Styropian	Wyrzucamy do pojemnika żółtego, razem z surowcami wtórnymi. Tak postępujemy zarówno ze styropianem z przesyłek, jak i styropianowym kubkiem i opakowaniem po jedzeniu na wynos (chyba że jest mocno zabrudzone i z resztkami jedzenia, wtedy powinno trafić do pojemnika czarnego). Do żółtego pojemnika wyrzucamy też styropianowy wypełniacz, który znajdujemy w pudle z nowym telewizorem albo komputerem.	● ●
Suwaki, zamki odzieżowe	Wyrzucamy do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.	●

Szczoteczki do zębów	Powinny trafić do czarnego pojemnika na odpady zmieszane. Szczoteczki elektryczne są z kolei elektroodpadem i powinny trafić do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (w niektórych miastach są mobilne lub na odbiór elektrośmieci można umówić się w domu). Uwaga! Wymienne główki powinny jednak trafić do czarnego pojemnika z odpadami zmieszanymi.	
Szczotka do włosów	Wykonane z kilku materiałów szczotki powinny trafić do czarnego pojemnika na odpady zmieszane. Grzebień i szczotki w całości wykonane z plastiku powinniśmy wyrzucać do żółtego pojemnika na surowce wtórne (metal, plastik).	
Szczotka toaletowa	Wyrzucamy do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.	
Szklanki	Nie są szkłem poddawany recyklingowi (za takie uznaje się tylko szkło opakowaniowe, przede wszystkim butelki, słoiki). Wyrzucamy je do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.	
Sznurówki	Tak jak zużyte szmaty i ubrania powinny trafić do czarnego pojemnika na odpady zmieszane.	
Sztućce	Noże, łyżki i widelce wyrzucamy do pojemnika żółtego na surowce wtórne (metal, plastik). Noże ceramiczne powinny jednak trafić do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.	
Sztućce z drewna albo polilaktydu (PLA), tzw. biodegradowalne	Wbrew pozorom powinny one trafić do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.	
Szyby	Nie są szkłem poddawany recyklingowi (za takie uznaje się szkło opakowaniowe, przede wszystkim butelki, słoiki). Jeśli są w kawałkach, wyrzucamy je do pojemnika czarnego na odpady zmieszane. Jeśli są większe, traktujemy je jak odpady wielkogabarytowe i wyrzucamy w punktach selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. W niektórych miastach odpady wielkogabarytowe są w określonych terminach odbierane z domu.	
Śpiwór	Wyrzucamy do czarnego pojemnika na odpady zmieszane.	
Środki żrące domowego użytku (przetykacz do rur)	Do opakowania przed wyrzuceniem najlepiej wlać trochę wody, zakręcić, pomieszać i wylać rozcieńczoną końcówkę środka żrącego do toalety. Opróżnioną i zakręconą butelkę plastikową wyrzucamy do pojemnika żółtego na surowce wtórne.	
Śrubki	Powinny trafić do pojemnika żółtego razem z surowcami wtórnymi (metal, plastik).	

Świecek	Wszystkie one (zarówno w szklanej, jak i metalowej obudowie) powinny trafić do czarnego pojemnika, czyli do odpadów zmieszanych, gdyż zostały zanieczyszczone woskiem.	●
Tablica korkowa	Powinna trafić (tak jak korek po winie) do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.	●
Tacki grillowe	Jeśli już koniecznie musimy grillować na aluminiowych tackach, to po imprezie należy je wyrzucić do pojemnika czarnego na odpady zmieszane. Są one zwykle ubrudzone tłuszczem z kiełbasy albo oscypków oraz sadzą.	●
Tacki po produktach spożywczych (ser, wędliny, owoce, plerog)	Powinny trafić do pojemnika żółtego na surowce wtórne.	●

Ważne:

- Tacki po surowym mięsie na dnie opakowania zawierają dodatkowy element materiałowy, który powinien trafić do pojemnika czarnego ze zmieszanymi odpadami. Tam powinny też trafić papierowe opakowania, w które pakowane są sery i mięso na wagę.

Tampony

Wyrzucamy do pojemnika czarnego na odpady zmieszane. Plastikowe osłonki wyrzucamy do pojemnika żółtego na surowce wtórne (metal, plastik).

Ważne:

- Nie wrzucamy ich do toalety!

Taśma klejąca	Powinna trafić do odpadów zmieszanych, czyli pojemnika czarnego.	●
Tealighty	Podobnie jak wszystkie świecek wyrzucamy do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.	●
Telefony stacjonarne i komórkowe	Stare, nie działające telefony, to również elektroodpady, które powinny trafić do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Przyjmuje je też część sklepów z elektroniką (niekoniecznie nieodpłatnie), w niektórych miastach, np. w Warszawie, elektroodpady odbierane są także przez mobilne punkty selektywnej zbiórki odpadów.	●

Telewizory	Zostaną potraktowane jako elektroodpady, czyli trafią do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Elektroodpady odbierają też od swoich klientów niektóre markety z elektroniką, ale nie wszystkie robią to zawsze chętnie i bezpłatnie.	●
Termos	Powinien trafić do żółtego pojemnika razem z surowcami wtórnymi (metal, plastik).	●

Dobra praktyka:

- Możemy rozdzielić materiały, z których termos został wykonany. Plastik i metal należy wyrzucić do żółtego pojemnika na surowce wtórne.
- Pozostałe elementy powinny znaleźć się w pojemniku czarnym na odpady zmieszane.

WE WTOREK 25 LUTEGO Z „WYBORCZĄ” PLAKAT

Każdego roku tracimy ok. 10 tys. gatunków zwierząt*
Poznaj te, które wyginęły w dwóch ostatnich latach

ZWIERZĘTA, KTÓRE WYGINĘŁY
w latach 2017 - 2019

WYGINĘŁY W LATACH 2017-2019

*wg danych WWF

Termometr elektroniczny	Jest elektroodpadem, w związku z tym powinien trafić do punktu selektywnej zbiórki odpadów. Mogą go też przyjąć niektóre sklepy z elektroniką.	
Termometr rtęciowy	To odpad niebezpieczny. Powinien więc trafić do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. W niektórych gminach można znaleźć specjalne pojemniki, tzw. Ekopudełka, do których można termometry odnieść.	
Terraria	Powinny trafić do czarnego pojemnika na odpady mieszane. Nie są one wykonane ze szkła, które można poddać recyklingowi.	
Tofu	Wyrzucamy do pojemnika brązowego na bioodpady.	
Toner i tusz do drukarki	Zawozimy do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.	
Torby papierowe po produktach sypkich	Dokładnie opróżnione torby po cukrze, mące, kaszy itp. wyrzucamy do pojemnika niebieskiego na papier i makulaturę.	
Torby po prezentach	Należy z nich najpierw usunąć sznurek lub wstążkę ozdobną, wyrzucić do czarnego pojemnika na odpady zmieszane, a następnie samą torbę wrzucić do niebieskiego pojemnika na papier i makulaturę.	
Torebki foliowe i reklamówki	Jeśli są czyste, wszystkie one powinny trafić do pojemnika żółtego na surowce wtórne. W przypadku gdy zostały zabrudzone lub są mokre (od soku z ogórków kiszonych albo z kapusty kiszonej), wówczas wyrzucamy je do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.	
Torebki po chipsach, chrupkach i prażynkach	Dokładnie opróżniamy je z okruszków i wyrzucamy do pojemnika żółtego na surowce wtórne.	
Torebki papierowo-foliowe na pieczywo	Mimo że większa część jest z papieru, powinny trafić do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.	

Dobra praktyka:

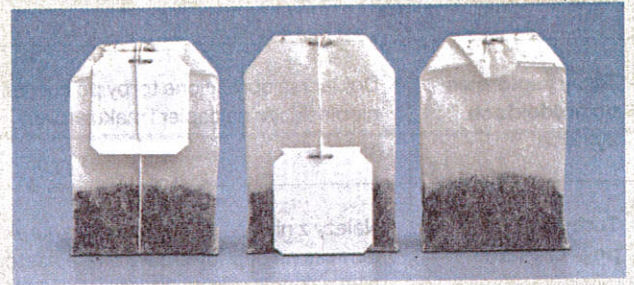
- Podziel torbę na osobne części. Folia powinna trafić do odpadów zmieszanych, czyli do pojemnika czarnego, a papier – do niebieskiego na papier i makulaturę.

Torebka po herbacie

Jeśli jest to zwykła papierowa torebka ze sznurkiem, to w całości można ją wyrzucić do brązowego pojemnika na bioodpady. Jeśli jest to bawełniana piramidka, należy ją wrzucić do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.

Dobra praktyka:

- Rozsznuruj torebkę/piramidkę i wysyp fusy z herbaty do pojemnika brązowego na bioodpady.
- Z kolei papierkę z logo producenta wyrzuć do pojemnika niebieskiego na makulaturę i papier

Trocinny z kłatek	Powinny trafić do pojemnika czarnego na zmieszane odpady.	
Tubki po paście	Powinniśmy jak najdokładniej wycisnąć ich zawartość, a następnie wyrzucić (bez odkręcania nakrętki) do pojemnika żółtego na surowce wtórne (metal, plastik).	
Tubki po żelach	Wszystkie powinny trafić do żółtego pojemnika na surowce wtórne (metal, plastik). Przedtem jednak należy zadbać, aby jak najdokładniej opróżnić tubkę z jej zawartości i ponownie ją zakręcić.	
Ulotki	Powinny trafić do niebieskiego pojemnika na papier i makulaturę.	
Walizki	Można je najpierw spróbować przekazać organizacji charytatywnej, która je ponownie wykorzysta. Jeśli są jednak zniszczone, to w zależności od rozmiaru powinny trafić do pojemnika czarnego na odpady zmieszane albo do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.	

Wata szklana	Należy odwieźć ją do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Warto przed rozpoczęciem remontu zadbać o to, aby wykonawca wziął na siebie utylizację odpadów po remoncie.	●
Wazon ceramiczny	Wyrzucamy do odpadów zmieszanych, czyli do czarnego pojemnika.	●
Wazon szklany	Wyrzucamy do odpadów zmieszanych, czyli do czarnego pojemnika. Nie jest to rodzaj szkła, które podlega recyklingowi.	●
Wędliny i mięso	Nie wyrzucamy ich razem z odpadami typu bio. Stare, zepsute wędliny i mięso powinny trafić do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.	●
Węgiel z grilla	Czekamy, aż całkowicie wystygnie, a następnie wyrzucamy do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.	●
Wiaderka	Zarówno plastikowe, jak i metalowe wyrzucamy do pojemnika żółtego na surowce wtórne.	●
Wieszaki	Jeśli są wykonane z plastiku i metalu, wyrzucamy do pojemnika żółtego na surowce wtórne (metal, plastik). Jeśli mamy wieszak drewniany z elementami metalowymi, wyrzucamy go do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.	● ●

Dobra praktyka:

- Wieszak łamiemy, elementy metalowe wrzucamy do pojemnika żółtego, a drewniane – do czarnego.

Włosy	Nie wyrzucamy ich ani do toalety, ani razem z bioodpadami. Powinny trafić do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.	●
Worki od odkurzacza	Powinny trafić do czarnego pojemnika na odpady zmieszane.	●

Worek po węglu drzewnym do grilla	Wyrzucamy do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.	●
Woreczek po ugotowanej kaszy albo ryżu	Należy wyrzucić do pojemnika czarnego na odpady zmieszane. Takie opakowanie jest co prawda z plastiku, ale zostało zanieczyszczone resztkami jedzenia. Dlatego nie powinno ono trafić do pojemnika żółtego.	●
Wsuwki i spinki do włosów	Wyrzucamy do pojemnika żółtego na surowce wtórne.	●
Wstążki	Niezależnie z jakiego materiału są one wykonane (w większości z plastiku albo materiału), powinny trafić do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.	●
Wykałaczki	Wyrzucamy do czarnego pojemnika na odpady zmieszane.	●
Wytłoczki / wytłaczanki po jajkach	W zależności od materiału, z jakiego są wykonane, wyrzucamy je albo do pojemnika niebieskiego na papier i tekturę (wytłoczki papierowe), albo do pojemnika żółtego na surowce wtórne (styropianowe i plastikowe). W przypadku tych ostatnich warto oderwać z nich naklejkę i wyrzucić do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.	● ● ●
Zabawki	Plastikowe wyrzucamy do pojemnika żółtego na surowce wtórne. Zabawki wielomateriałowe, np. lalki Barbie, powinny trafić do pojemnika czarnego na odpady zmieszane, podobnie jak pluszowe misie.	● ●

Dobra praktyka:

- Przed wyrzuceniem sprawdź, czy zabawka nie ma elementów elektronicznych lub elektrycznych. Wówczas należy taką zabawkę potraktować jak elektroodpad i odwieźć do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych.
- Zabawki, które tylko się dziecku znudziły, ale nadal nadają się do użytku, można przeznaczyć na cele charytatywne.

Zapalniczka jednorazowa	Jeśli jest z gazem, to należy ją potraktować tak jak opakowania na spraye i dezodoranty, czyli odwieźć do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Jeśli zapalniczka jest już opróżniona, wówczas można ją wyrzucić do czarnego pojemnika na odpady zmieszane.	
Zapałki	Same zapałki powinny trafić do czarnego pojemnika na odpady, czyli do zmieszanych. Opróżnione pudełko powinno trafić do niebieskiego pojemnika na makulaturę.	
Zasłony	Jeśli są zniszczone, wyrzucamy je do czarnego pojemnika na odpady zmieszane. Jeśli jednak pozbywamy się zasłon przy okazji np. zmiany wystroju domu, możemy przekazać je w ramach różnego rodzaju zbiórek odzieży. W niektórych miastach wciąż znajdziemy specjalne kontenery na ubrania, w niektórych, np. w Krakowie, odzież przyjmowana jest przez MPO wprost z domu, po umówieniu się na konkretny termin (później przekazywane są PCK). Zbiórki organizuje też wiele organizacji charytatywnych i Kościołów. Wiele z nich przyjmuje też rzeczy typu firanki, zasłony czy obrusy – należy to jednak wcześniej sprawdzić.	
Zawieszka do toalety	Powinna trafić do czarnego pojemnika na odpady zmieszane.	
Zdjęcia	Należy wyrzucić do czarnego pojemnika na odpady zmieszane.	
Zdjęcie rentgenowskie	Wyrzucamy do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.	
Zeszyty	Powinny zostać rozdzielone – należy więc oderwać okładkę, której miejsce jest w pojemniku czarnym na odpady zmieszane (niezależnie od materiału, z jakiego została wykonana), z kolei same kartki powinny trafić do pojemnika niebieskiego na papier i makulaturę.	
Ziemia z ogródka i doniczek	Powinna trafić do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.	
Znicze	Powinny trafić do czarnego pojemnika, czyli do odpadów zmieszanych.	

Dobra praktyka

- Jeśli znicz jest wykonany z kilku materiałów, to wieczko metalowe należy wyrzucić do pojemnika żółtego na surowce wtórne, część szklaną (jeśli nie zawiera resztek parafiny) należy wyrzucić do pojemnika zielonego na szkło. Sam plastikowy wkład do znicza z resztkami wypalanej parafiny należy wyrzucić do pojemnika na odpady zmieszane.
- Znicze z baterijką należy z kolei potraktować jak elektroodpady, czyli powinny trafić do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych. Znicze ceramiczne w całości powinny trafić do odpadów zmieszanych.

Żarówki nowej generacji, np. typu LED	Przywozimy do punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych lub do sklepu, w którym są sprzedawane. Podobnie jak w przypadku baterii takie sklepy mają obowiązek przyjąć żarówki nieodpłatnie.	●
Żarówki tradycyjne	Możemy wrzucić do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.	●
Żwirek dla kotów	Wyrzucamy do pojemnika czarnego na odpady zmieszane.	●

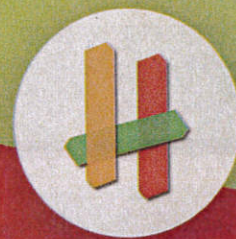

Autorzy dziękują Miejskiemu Przedsiębiorstwu Oczyszczania w Krakowie za opiekę merytoryczną nad dodatkiem.

Dodatek do „Gazety Wyborczej”. REDAKCJA ul. Czerna 8/10, 00-732 Warszawa, telefon: 22 555 66 00. Redaktor prowadz Michał Olszewski. Tekst: Ada Chojnowska, Aleksander Gurgul. Grafiki: Magdalena Birska. DRUK: Agora SA, ISBN 978-83-268-33. Zdjęcia: okładka – Jakub Włodek / Agencja Gazeta, pozostałe – Adobe Stock. Materiały reklamowe: s. 2, 9, 24. Materiał promocyjny: s. 1

● PAPIER ● SZKŁO ● BIO ● METALE I TWORZYWA SZTUCZNE ● ODPADY ZMIESZANE ● INNE

Czy wiesz, że w naszej gminie działa

EcoHarmonogram?

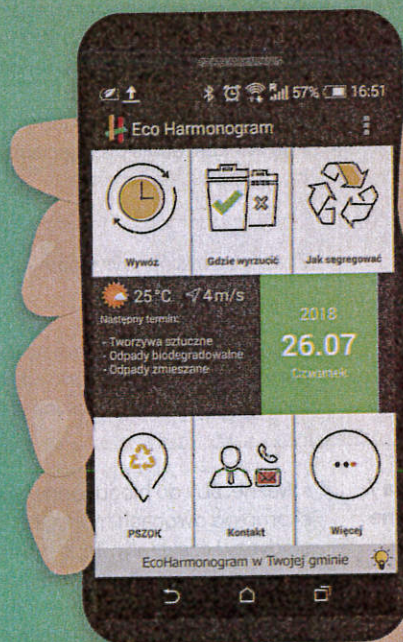
więcej informacji w gminie lub na www.ecoharmonogram.pl

Pobierz teraz

BEZPŁATNĄ APLIKACJĘ

i korzystaj z harmonogramu
wywozu odpadów

W TWOIM TELEFONIE!

- informacje o PSZOK
- wyszukiwanie harmonogramu po adresie
- zawsze aktualny harmonogram w telefonie
- powiadomienia o terminie odbioru odpadów komunalnych
- eko-edukacja - jak sortować śmieci

Aplikacja dostępna na systemy:

ANDROID

WINDOWS
PHONE

APPLE
iOS